

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.9.2020.
COM(2020) 576 final

2020/0263 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, u pogledu pristupanja Nezavisne Države Samoe i Salomonovih Otoka te budućih pristupanja drugih pacifičkih otočnih država

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Razlozi i ciljevi prijedloga

Prijedlog odluke Vijeća u prilogu pravni je instrument za potpisivanje i privremenu primjenu Sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, u skladu s člankom 218. stavkom 5. UFEU-a.

Vijeće je 12. lipnja 2002. ovlastilo Komisiju da otvori pregovore za sklapanje sporazumâ o gospodarskom partnerstvu (SGP) sa Skupinom afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP).

Unija je 30. srpnja 2009. potpisala Privremeni sporazum o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane¹ („Privremeni sporazum o partnerstvu”), kojim se uspostavlja okvir za sporazum o gospodarskom partnerstvu.

Sporazum ima sljedeće ciljeve:

- (a) omogućiti pacifičkim državama da iskoriste poboljšani pristup tržištu koji nudi EU;
- (b) promicati održiv razvoj i postupnu integraciju pacifičkih država u svjetsko gospodarstvo;
- (c) uspostaviti područje slobodne trgovine između stranaka na temelju zajedničkog interesa postupnom liberalizacijom trgovine u skladu s primjenjivim pravilima WTO-a i načelom asimetrije, uzimajući u obzir posebne potrebe i ograničenja kapaciteta pacifičkih država, u smislu razina i vremenskog okvira za obveze;
- (d) uspostaviti odgovarajuće mehanizme za rješavanje sporova; i
- (e) uspostaviti odgovarajuće institucionalne mehanizme.

Privremeni sporazum o partnerstvu privremeno se primjenjuje između Unije i Papue Nove Gvineje od 20. prosinca 2009., a između Unije i Republike Fidži od 28. srpnja 2014.

Člankom 80. Privremenog sporazuma o partnerstvu predviđa se da druge pacifičke otočne države mogu pristupiti Sporazumu na temelju ponude za pristup tržištu u skladu s člankom XXIV. GATT-a iz 1994. U skladu s tim Nezavisna Država Samoa i Salomonovi Otoci pristupili su Privremenom sporazumu o partnerstvu 21. prosinca 2018.², odnosno 7. svibnja 2020.³, te ga privremeno primjenjuju od 31. prosinca 2018., odnosno od 17. svibnja 2020. U tijeku su postupci stranaka u vezi s pristupanjem Kraljevine Tonge, koja je izrazila interes za pristupanje Privremenom sporazumu o partnerstvu.

Nakon pristupanja Samoe i Salomonovih Otoka potrebno je izmijeniti Privremeni sporazum o partnerstvu kako bi se te zemlje navele kao stranke Privremenog sporazuma o partnerstvu. Slične tehničke izmjene morat će se unijeti u Privremeni sporazum o partnerstvu svaki put kada mu pristupi neka od pacifičkih otočnih država.

1.2. Odbor za trgovinu SGP-a

Člankom 68. Privremenog sporazuma o partnerstvu osniva se Odbor za trgovinu, koji se sastoji od predstavnika stranaka (EU i pacifičke države).

¹ Odluka Vijeća od 13. srpnja 2009. o potpisivanju i privremenoj primjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane (SL L 272, 16.10.2009., str. 1.).

² SL L 333, 28.12.2018., str. 1.

³ SL L 85, 20.3.2020., str. 1.

Odbor za trgovinu rješava sva pitanja koja su bitna za provedbu Privremenog sporazuma o partnerstvu. U obavljanju svojih funkcija Odbor za trgovinu može:

- (a) osnovati i nadgledati posebne odbore ili tijela potrebne za provedbu Sporazuma;
- (b) sastati se u svako doba koje stranke dogovore;
- (c) razmatrati sva pitanja iz Sporazuma i poduzimati odgovarajuće radnje u obavljanju svojih funkcija; i
- (d) donositi odluke ili davati preporuke u slučajevima predviđenima Sporazumom.

Člankom 78. (klauzula o reviziji) predviđa se da Odbor za trgovinu može, prema potrebi, preispitati Privremeni sporazum o partnerstvu, njegovu provedbu, funkcioniranje i izvršavanje te strankama iznijeti odgovarajuće prijedloge za njegovu izmjenu.

Rezultati šestog i sedmog sastanka Odbora za trgovinu

Stranke Privremenog sporazuma o partnerstvu (EU, Papua Nova Gvineja, Fidži) te Nezavisna Država Samoa, Salomonovi Otoci i Tonga kao promatrači razmijenili su 24. listopada 2018. mišljenja o **području primjene** tehničkih izmjena koje je potrebno uvesti nakon pristupanja i o **postupku** za njihovo uvođenje.

Stranke su dogovorile da je **područje primjene** izmjena ograničeno na navođenje pacifičke države pristupnice kao stranke Privremenog sporazuma o partnerstvu i uvrštenje njezine ponude za pristup tržištu u Prilog II. Sporazumu (carinske pristojbe na proizvode podrijetlom iz stranke EU). U pogledu **postupka** stranke su navele da Odbor za trgovinu trenutačno nema ovlast za uvođenje takvih izmjena (pravna osnova na temelju Privremenog sporazuma o partnerstvu nije dovoljna). Stranke su razmijenile mišljenja o sljedećim trima postupovnim mogućnostima.

1. mogućnost – smatrati da su dotične izmjene implicitno uvedene u Privremeni sporazum o partnerstvu na temelju pristupanja (članak 80.), pa ih nije potrebno izričito uvesti posebnim postupkom.

2. mogućnost – Odbor za trgovinu mogao bi dati izjavu o tome kako tumačiti Privremeni sporazum o partnerstvu nakon pristupanja u pogledu potrebnih tehničkih izmjena. Članak 68. stavak 4. točka (c) pruža pravnu osnovu za takvu izjavu.

3. mogućnost – stranke bi mogle izmijeniti članak 80. Privremenog sporazuma o partnerstvu kako bi Odboru za trgovinu dodijelile ovlast za donošenje potrebnih odluka s obzirom na novo pristupanje.

Odbor za trgovinu složio se da bi se trećom mogućnošću pružila pravna sigurnost te se obvezao preporučiti strankama da na odgovarajući način izmijene članak 80. Nakon sedmog sastanka održanog 3. i 4. listopada 2019. Odbor za trgovinu donio je preporuku u tu svrhu u skladu sa stajalištem koje treba zauzeti u ime Unije (Odluka Vijeća (EU) 2019/1707 od 17. lipnja 2019., SL L 260, 11.10.2019., str. 45.).

1.3. Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Ovim se prijedlogom provodi Sporazum o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP), s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država

članica, s druge strane („Sporazum o partnerstvu između AKP-a i EU-a” ili Sporazum iz Cotonoua)⁴, koji je pravna osnova Privremenog sporazuma o partnerstvu.

Pristupanjem drugih pacifičkih država Privremenom sporazumu o partnerstvu jača se pravni okvir trgovinskih odnosa EU-a s partnerskim zemljama, olakšava uzajamna trgovina i uključivanje u svjetsko gospodarstvo. Osim toga, njime te države postaju dio režima zajedničkih pravila i institucija uspostavljenog Sporazumom.

1.4. Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Riječ je o trgovinskom sporazumu kojim se pridonosi skladnom razvoju svjetske trgovine, kojim se novim državama pristupnicama daje asimetričan pristup tržištu, omogućuje da zaštite osjetljive sektore od liberalizacije i pružaju brojne zaštitne mjere i klauzula za zaštitu novih industrija. Sporazum sadržava i odredbe o pravilima o podrijetlu kojima se olakšava izvoz iz tih država u EU. Sadržava i odredbe o održivom razvoju (članak 3.) kojima stranke ponovno potvrđuju da je cilj održivog razvoja sastavni dio odredaba Sporazuma, u skladu sa sveobuhvatnim ciljevima i načelima utvrđenima u Sporazumu iz Cotonoua, a posebno s općom obavezom smanjenja i naposljetku iskorjenjivanja siromaštva na način koji je u skladu s ciljevima održivog razvoja. Tim se odredbama pridonosi cilju usklađenosti politika radi razvoja i one su u skladu s člankom 208. stavkom 2. UFEU-a.

2. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

2.1. Pravna osnova

Pravna osnova za ovu Odluku Vijeća jest Ugovor o funkcioniranju Europske unije, posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak, u vezi s njegovim člankom 218. stavkom 5.

2.2. Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

U skladu s člankom 3. UFEU-a zajednička trgovinska politika u isključivoj je nadležnosti Unije.

2.3. Proporcionalnost

Ovaj je prijedlog nužan za ispunjenje međunarodnih obveza Unije kako su utvrđene u Sporazumu o partnerstvu između AKP-a i EU-a, osobito u pogledu sklapanja novih trgovinskih aranžmana usklađenih s pravilima WTO-a kojima se postupno uklanjaju prepreke trgovini između stranaka te potiče suradnja s pacifičkim državama u svim trgovinski relevantnim područjima.

2.4. Odabir instrumenta

Ne postoji drugi pravni instrument koji bi se mogao upotrijebiti za postizanje ciljeva iz ovog prijedloga.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

3.1. Procjena učinka

U razdoblju od 2003. do 2007. provedena je procjena učinka sporazuma o gospodarskom partnerstvu između EU-a i AKP-a na održivost. Europska komisija objavila je 2002. referentne uvjete za taj projekt u okviru otvorenog poziva na podnošenje ponuda. Kao rezultat

⁴ SL L 287, 4.11.2010., str. 3. Sporazum kako je izmijenjen Sporazumom potpisanim u Luxembourg 25. lipnja 2005. (SL L 209, 11.8.2005., str. 27.) i Sporazumom potpisanim u Ouagadougou 22. lipnja 2010. (SL L 287, 4.11.2010., str. 3.).

tog poziva na podnošenje ponuda u kolovozu 2002. društvu PwC France dodijeljen je petogodišnji okvirni ugovor. Nacrt konačnog izvješća procjene učinka na održivost predstavljen je europskim dionicima tijekom sastanka u svrhu dijaloga s civilnim društvom u EU-u koji je Europska komisija organizirala 23. ožujka 2007. u Bruxellesu, u Belgiji.

3.2. Primjerenost i pojednostavnjenje propisa

Odobrenje sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu ne podliježe postupcima Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT), ne podrazumijeva nikakve troškove za mala i srednja poduzeća Unije i nije problematično s gledišta digitalnog okruženja.

3.3. Temeljna prava

Prijedlog ne utječe na zaštitu temeljnih prava u Uniji.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Predložena odluka nema utjecaja na proračun.

5. DRUGI ELEMENTI

5.1. Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Člankom 1. prijedloga odobrava se potpisivanje Sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu u ime Unije.

Člankom 2. Glavno tajništvo Vijeća ovlašćuje se za izdavanje punomoći za potpisivanje Sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu.

Člankom 3. utvrđuje se da se Sporazum o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu primjenjuje privremeno.

U članku 4. određuje se datum stupanja na snagu ove Odluke.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, u pogledu pristupanja Nezavisne Države Samoe i Salomonovih Otoka te budućih pristupanja drugih pacifičkih otočnih država

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak, u vezi s člankom 218. stavkom 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Vijeće je 12. lipnja 2002. ovlastilo Komisiju da otvori pregovore o sporazumima o gospodarskom partnerstvu sa Skupinom afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP)¹.
- (2) Privremeni sporazum o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane² („Privremeni sporazum o partnerstvu”), kojim se uspostavlja okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu, koji je potpisan u Londonu 30. srpnja 2009. Privremeni sporazum o partnerstvu privremeno se primjenjuje između Unije i Papue Nove Gvineje od 20. prosinca 2009., a između Unije i Fidžija od 28. srpnja 2014.
- (3) Člankom 80. Privremenog sporazuma o partnerstvu predviđa se pristupanje drugih pacifičkih otočnih država. Vijeće je Odlukom (EU) 2018/1908³ odobrilo pristupanje Samoe, a Odlukom (EU) 2020/409⁴ pristupanje Salomonovih Otoka, Privremenom sporazumu o partnerstvu. Samoa je pristupila Privremenom sporazumu o partnerstvu 21. prosinca 2018. te ga privremeno primjenjuje od 31. prosinca 2018., a Salomonovi Otoci pristupili su Privremenom sporazumu o partnerstvu 7. svibnja 2020. te ga privremeno primjenjuju od 17. svibnja 2020.
- (4) Nakon pristupanja Samoe i Salomonovih Otoka, zbog pravne sigurnosti potrebno je izmijeniti Privremeni sporazum o partnerstvu kako bi se te zemlje navele kao stranke Privremenog sporazuma o partnerstvu. Slična izmjena morat će se unijeti u Privremeni sporazum o partnerstvu svaki put kada neka od pacifičkih otočnih država pristupi Sporazumu.

¹ Direktive Vijeća za pregovore o sporazumima o gospodarskom partnerstvu sa zemljama i regijama AKP-a (9930/02 (DG E II) HH/sg).

² SL L 272, 16.10.2009., str. 2.

³ Odluka Vijeća (EU) 2018/1908 od 6. prosinca 2018. o pristupanju Samoe Privremenom sporazumu o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane (SL L 333, 28.12.2018., str. 1.).

⁴ Odluka Vijeća (EU) 2020/409 od 17. veljače 2020. o pristupanju Salomonovih Otoka Privremenom sporazumu o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane (SL L 85, 20.3.2020., str. 1.).

- (5) Člankom 68. Privremenog sporazuma o partnerstvu osniva se Odbor za trgovinu koji se bavi svim pitanjima bitnima za provedbu Sporazuma. Primjereno je ovlastiti Odbor za trgovinu da donosi odluke o svim izmjenama Privremenog sporazuma o partnerstvu koje bi mogle biti potrebne nakon pristupanja drugih pacifičkih otočnih država.
- (6) Odlukom (EU) 2019/1707⁵ Vijeće je odlučilo o stajalištu koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Odbora za trgovinu u pogledu tih izmjena, o kojima je postignut dogovor na sedmom sastanku Odbora za trgovinu održanom 4. listopada 2019.
- (7) Stoga bi Sporazum o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu trebalo potpisati u ime Unije, podložno njegovu kasnijem sklapanju.
- (8) Budući da se člankom 76. stavkom 2. Privremenog sporazuma o partnerstvu predviđa njegova privremena primjena do njegova stupanja na snagu, Sporazum o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu trebao bi se primjenjivati privremeno,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

- 1. Potpisivanje Sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, u pogledu pristupanja Nezavisne Države Samoe i Salomonovih Otoka te budućih pristupanja drugih pacifičkih otočnih država, odobrava se u ime Unije, podložno sklapanju navedenog sporazuma.
- 2. Tekst Sporazuma koji se potpisuje priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Glavno tajništvo Vijeća izdaje za osobu ili osobe koje odredi pregovarač Sporazuma punomoć za potpisivanje Sporazuma, podložno njegovu sklapanju.

Članak 3.

Sporazum se primjenjuje privremeno, u skladu s člankom 76. stavkom 2. Privremenog sporazuma o partnerstvu, od dana njegova potpisivanja, do njegova stupanja na snagu.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

⁵ Odluka Vijeća (EU) 2019/1707 od 17. lipnja 2019. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Odbora za trgovinu osnovanog na temelju Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, u pogledu preporuke za određene izmjene Sporazuma kako bi se uzelo u obzir pristupanje Samoe i buduća pristupanja ostalih pacifičkih otočnih država (SL L 260, 11.10.2019., str. 45.).